

Inkeri Pasanen, uutisuuttaja (014) 622 373
Sähköposti: inkeri.pasanen@keskisuomalainen.fi
Seppo Pankkainen, uutisuuttaja (014) 622 378
Sähköposti: seppo.pankkainen@keskisuomalainen.fi
Pietä Forssell, Jorma Loikkanen, Esko Parkkila, toimittussihteerit (014) 622 425
Uutispäivystys: (014) 622 271, faksi: (014) 622 272
Sähköposti: kotimaa@keskisuomalainen.fi
PL 159, 40101 Jyväskylä

KOTIMAA

Tikkatien rakentajat eivät kavahda sakon uhkaa

■ Tietä on rakennettu jo yli puoli kilometriä.

LUHANKA
Aki Heinonen

Tikkatien rakentajat eivät kavahda Luhangan Onkisalossa ympäristökeskuksen asettamaa sakon uhkaa. Ympäristökeskus kehotti viimeksi perjantaina tietään keskeyttämään tien rakentamisen.

Päätöksessä on mukana uhka 100 000 markan sakosta. Se ei kuitenkaan tule automaattisesti maksettavaksi rakentamisen jatkussa, vaan sen täytäntöönpano on erikseen tuomittava oikeudessa.

Lisäksi tietokunnan edustajat voivat valittaa ympäristökeskuksen perjantain päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. – Tätä oikeutta tullaan varmasti käyttämään, sanoo tietokunnan puheenjohtaja **Tapio Ruohotula**.

Tietä on nyt rakennettu reilut puoli kilometriä. Tarkkaa pituutta Ruohotula ei ole arvioinut, mutta maastoautolla ajettava tiepohja on jo ylittynyt valtion pakkolunastaman osuuden. Samalla tien-

tekijät ovat ohittaneet alueen, missä valkoselkätikka on aikanaan tavattu.

Perjantaina Onkisalossa saarella räjäytettiin edelleen kiviä. Samoin tasaustyöt jatkuivat. Pieniä katkoja lukuun ottamatta tietöitä on tehty Onkisalossa koko tämän viikon ajan.

– Tie olisi saatava valmiiksi hyvinkin enne lumia, sanoo Ruohotula, joka samalla odottaa Vaasan hallinto-oikeudelta lupaa sillan rakentamiseen Judinsalon saaren ja Onkisalon välille.

Tien rakentamisesta on kiistelty yli kymmenen vuotta. Perjantain vaatimuksiaan ympäristökeskus perustelee luonnonsuojelulailta ja sillä, että myös tieoikeutta koskeva pakkolunastusmenettely on kesken.

Tiekunnan tulkinta on toinen, ja luottaa maa- ja metsätalouden ministeriön päätökseen, jonka mukaan pakkolunastus ei koske tieoikeutta.

Maa- ja metsätalouden ministeriön mukaan kaksi viikkoa sitten, jolloin vajas tien rakentaminen aloitettiin nopeasti.

Kaksi katsojaa loukkaantui

■ Italialainen Massimo Macaluso ajoi ulos Mökkiperän erikoiskokeella.

JYVÄSKYLÄN MLK
Olli Sulopuisto

Kaksi katsojaa loukkaantui perjantaina Jyväskylän MM-rallin erikoiskoe 4-llä Mökkiperässä Jyväskylän maalaiskunnassa, kun italialainen **Massimo Macaluso** ajoi ulos tieltä. Onnettomuus tapahtui iltapäivällä noin kello 15.30.

Tieltä suistunut auto lennähti irtokiven turvarajan takana olleen katsojan päähän. Toinen katsoja loukkasi nilkkansa juostessaan tieltä suistuvaa autoa karkuun.

Loukkaantuneet vietiin sairaalaan, samoin kuin Macaluso. Hänen kartanlukijansa **Antonio Celot** ei loukkaantunut.

Polisiin tietojen mukaan loukkaantuneiden vammat eivät olleet vakavia.

Macaluso ajoi suoralla tienpäässä kovaa vauhtia, ja pitkäsi menneen hypyn jälkeen suistui ensin ojaan, jonka jälkeen auto kierähti katolle. Onnettomuuspaikka oli noin 800 metrin päässä erikoiskokeen lähdöstä.

Erikoiskoe suljettiin pian ulosajon jälkeen.

MARKKU KUUSMANEN

Irtoikiven päähänsä saanut mieskatsoja vietiin ambulanssilla sairaalaan. Poliisin tietojen mukaan loukkaantuneen vammat eivät kuitenkaan olleet vakavia.

Lutakkoon on annettu uusia kadunnimiä

■ Jontikka voi tarkoittaa myös sukuelimiä.

JYVÄSKYLÄ
Satu Kakkori

Jyväskylän Lutakon kolmannelle toteutusalueelle on annettu alueen vaneritehdashistoriaan liittyviä uusia kadunnimiä: Jontikka, Laani, Sorvaamo ja Purilas.

Kadunnimistöimikunnan ehdotuksista kaavoituslautakunta korvasi Jontikalla ehdotuksen Vasikkasaaren kuja. Myös ehdotus puistonimiksi, **Jussi Ronkanen** puisto, muuttui lautakunnassa Lutakonpuistikoksi.

Kadunnimistöimikunnan puheenjohtaja **Erkki Fredrikson** on hieman tyrmistynyt, että kaavalautakunta muutti toimikunnan ehdotuksia. Kansanomainen "jontikka" viittaa Fredriksonin mukaan miehen sukuelimeen ja vaneriteollisuudessa lainannut merkitystään samanmuotoiselle saumaus- eli liitoskappaleelle viulun teossa.

– Lutakko ei kaipaisi enää uutta pejoratiivista (alentavaa) nimeä taakseen, kaavoituslautakunnan olisi kannattanut palauttaa asia toimikunnan valmisteltavaksi, sanoo Fredrikson.

Asia on maanantaina kaupungin hallituksen käsiteltävänä. Kadunnimistöimikunnan sihteeri **Marja Nieminen** kertoo, että Lutakon uusia nimiä mietittäessä saatiin apua Säynätsalon Schuman Wood Oy:ltä.

Laani tarkoittaa puutavaran säilytyspaikkaa, Purilas sydän-

puuriukua, joka jää jäljelle vaneritehtaan sorvaamisen jälkeen.

Jussi Ronkanen puisto tuli kadunnimistöimikunnan puheenjohtajan **Erkki Fredriksonin** ehdotuksena. Ronkanen – Fredriksonin appi – oli aikoinaan Schumanin paperitehtaan metsäpäällikkö. Kaavalautakunnan mielestä Lutakonpuisto on kuitenkin kätevämpi nimi ja selvästi alueelle mielletävää.

Fredrikson kertoo, että Ronkanen oli valtakunnallisesti merkittävä koivulajien jalostaja, jonka kunniaksi oltaisiin voitu istuttaa Lutakon puistoon hänen kehittämänsä koivulaji. Fredrikson arvelee appi-yhteyden vaikuttaneen kaavoituslautakunnan päätökseen.

Isojakokartoista löytyvä Vasikkasaari oli Lutakonniemen edustalla ennen kuin rantaviiva kurotti siihen kiinni.

Kaavalautakunta ei sitä hyväksynyt, koska se nimenä poikkeaa muista Lutakon pysäköintitonttien nimistä.

Nimet virallistuvat asemakaavan vahvistuksen yhteydessä, minkä tekee kaupunginhallitus ja lopulta kaupunginvaltuusto. Niin sanotulle kolmannelle toteutusalueelle tulee 18 asuinkeuhkotalontonttia, kolme yhteispihatonttia ja pysäköintitontteja. Kadunnimiin ei liitetä loppuun -tie, -katu tai -kuja -päätteitä, koska kyseessä ovat samalla myös pysäköintialueiden nimet.

Tehostettua ensihoitoa nopeasti

JYVÄSKYLÄ
Maarit Lantto-Tolvanen

Ensihoidosta vastaavien joukko Jyväskylän MM-rallissa on melkoisen suuri.

Koko viikonlopun päivystää pelastushelikopterin lisäksi kymmenen ns. Fiv-yksikköä sekä kahdeksan ambulanssia, joista kolme on varalla.

Nopean vasteen ajoneuvoissa eli Fiv-maastoautoissa on mukana lääkäri, kaksi sairaanhoitajaa ja kaksi raivaus- ja sammutuskoulutuksen saanutta henkilöä. Pelastuslaitos ja miehistö ovat muualta. Kauhavalainen Lillbacka on sponsoroimut helikopterin rallin järjestäjän käyttöön, Fiv-ajoneuvojen ja ambulanssien miehistö on Pelastusopistolta.

Vain kaksi ambulanssia on Keski-Suomen keskussairaalaasta.

– Näin ei viedä resursseja paikallisilta toimijoilta, ensihoidosta vastaava lääkäri **Olavi Keinänen**

RISTO AALTO

MM-rallia seurataan tarkasti koko viikonlopun ajan myös helikoptereista käsin.

kertoo.

Hän on sairaanhoitaja **Tapio Varamäen** kanssa **Esko Saari-**sen ohjaamassa helikopterissa.

– Kuljemme alkupään ajoneuvojen mukana, koska niillä on suurimmat nopeudet ja niille voi käydä pahiten. Riski on suurin, vaikka kuljettajat ovatkin kokeneita, Keinänen selvittää.

Apua myös siviileille

Keskussairaalaan anestesia- ja lääketieteellisen yksikön Keinänen on Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ensihoidon vastuullääkärinä Jyväskylän MM-rallin ylläpitäjänä hän on ollut pitkään. Rallilääkärinä on menossa kuudes vuosi.

– Tänä aikana on ollut 18 ilmakuljetusta, joista kuusi on ollut kuljettajia ja 12 muuta, hän laskee.

Pelastushelikopteri auttaa myös rallin ulkopuolisia siviile-

jä, se on osa virallista pelastuspalvelua.

Pelastusvoimien mukaan kunta on velvollinen järjestämään olosuhteisiin nähden riittävät pelastusvoimat. Kilpailun järjestäjä tukee omilla toimillaan turvallisuutta. Rallin ensiaputehtävissä olevien palkat maksaa AKK-Sports.

Sairaalaassa vahvistuksia

Keskussairaala on varautunut viikonloppuun vahvistamalla työvuorossa olevan henkilökunnan määrää.

Päivystyspoliklinikan ylilääkäri **Jorma Teittinen** kertoo, että työvuorossa on normaalia enemmän muun muassa anestesiologeja, kirurgeja, sisätautilääkäreitä ja hoitajia. Esimerkiksi laboratoriossa ja röntgenissä on lisäksi kerätty nimilistoja henkilöistä, joita voi tarvittaessa hälyttää töihin.

Rallin vastustajat katolle Jyväskylässä

JYVÄSKYLÄ
Olli Sulopuisto

Jyväskylän Maan ystävät osoitti mieltään Jyväskylän MM-rallia vastaan perjantaina aamupäivällä Jyväskylän kävelykadulla. Lähtöpaikan läheisen ostoskeskuksen katolle kiivenneet mielenosoittajat esittelivät rallin vastaisia banderoilleja.

Maan ystävät halusi kritisoida tempauksellaan yhteiskunnan automyönteisyyttä. Sen mukaan ralli on huolestuttava mielikuvavaikuttaja. Poliisi ei puuttunut tempaukseen.

Poliisi jakoi perjantaina 120 sakkoo rallikansalle

JYVÄSKYLÄ
Olli Sulopuisto

Perjantain aikana poliisi jakoi 120 sakkoo liikenteessä. Suurin osa rangaistusvaatimuksista tuli ylinoikeuksista. Jyväskylän MM-rallin osanottajia oli sakon saaneista kolme.

Vakavan piittaamattomuuden takia kortti otettiin pois kymmeneltä kuljettajalta. Rikessakkoja kirjoitettiin 18 kappaletta, ja kirjallisia huomautuksia annettiin 13.

Rattijuopumuksia oli varsin vähän, poliisin kirjoissa oli perjantailta vain yksi törkeä rattijuopumus.

Sähkön-tekokone anastettiin Kangasniemellä

KANGASNIEMI
Aki Heinonen

Sähkötekokone eli agrikaatti anastettiin perjantain vastaisena yönä kesämökiltä Vihavella. Mökkiasukkaat havaitsivat varkauden tullessaan perjantaina mökille. Poliisi kaipaa vihjeitä hämähäppäisistä liikkujista, mutta epäilee samalla koneen matkanneen varkauden mukana pois Kangasniemeltä.

Perjantai-illan kuluessa Kangasniemen poliisille tuli vielä ilmoitus kahdesta mökkimurrosta. Varkaat ovat liikkuneet myös Pieksämäen maalaiskunnan puolella lähellä Kangasniemen rajaa.

Nuorten tekemät omaisuusrikokset ovat vähenemässä

TAMPERE
STT

Nuorten tekemät omaisuusrikokset näyttävät olevan vähenemässä, kertovat poliisin alkuvuoden ennakkotilastot. Sen sijaan huumeri- ja rikosten osuus on lisääntynyt.

– Tämän vuoden ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana nuorten tekemiä omaisuusrikoksia on ollut vähemmän kuin viime vuonna vastaavana aikana, kertoo ylikomisario **Mikko Lampikoski** sisäministeriön poliisiosastolta.

Tammii-heinäkuun saldo oli tänä vuonna noin 20 000 omaisuusrikoksesta epäiltyä nuorta, viime vuonna noin 25 000. Nuoriksi lasketaan korkeintaan 20-vuotiaat rikosentekijät.

Tyypillisiä nuorten rötöksiä ovat näpistyksykset, murrot ja mootorijoneuvon luvattomat käyttötunnit.

Murtojen ja luvattomien käyttötunnit osuus kääntyi hienoiseen laskuun jo viime vuonna.

– Yksi syy on se, että poliisi on perustanut ajoneuvorikoksiin keskittyneitä tutkijaryhmiä ja rikoksia on pystytty tehokkaammin selvittämään, arvioi Lampikoski.

Taustalla on myös se, että nuorten rikoskierteen katkaisuun on viime vuosina panostettu entistä määrätietoisemmin.

Esimerkiksi Tampereella ja Oulussa on saatu hyviä tuloksia, kun näpistyksistä kiinni jääneet lapset ja nuoret on ripeästi viety poliisiin ja sosiaaliviranomaisten puolelle.

Kävelevä rallikansa tykästy messusiltaan

JYVÄSKYLÄ
Pekka Ilonen

Jyväskylän ratapihalta alkava ja Paviljongin eteen päättyvä messusilta on osoittanut tarpeellisuutensa.

Kolmen päivän aikana messusillan toimivuuden on testannut arviolta useampi tuhat jalankulkijaa.

MM-rallien ajaksi keskiviikkona avattua kävelysiltaa käytettiin ahkerasti perjantaina, sillä Paviljongin halleissa sijaitsevia ralliautojen huoltovarikko. Jatkoa seuraa lauantai- ja sunnuntai-ajaksi.

Suurimman pettymyksen kokiivat ne messusillan käyttäjät, jotka pyrkivät sillalle pyörällä tai lastenrattaita työntäen.

Monelle oli yllätys se, ettei kävelysillalle päässyt muuten kuin portaita pitkin, sillä kantakävelyn puolella ei pyöräilyluokkaa vielä ole.

Myöskään pyöräilijöille sillalle ei pääse, koska hissi ei ole vielä käytössä.

– Hyvä kuitenkin, että kävelysilta avattiin jo rallien ajaksi. Kyllä tämä lyhentää matkaa kantakävelypuolelta huomattavasti, toteaa jyväskyläläinen **Ari Maukonen**, joka saapui katselemaan ralliautoja yhdessä 3-vuotiaan poikansa Artun kanssa.

Välillä kävelysillan ajaksi avattu messusilta suljetaan jälleen maanantaiaamuna ja avataan valmistumisen jälkeen marraskuussa.

TIJU KAITALO

Timo Ja Tom Österlund oikaisivat Paviljongin uutta messusiltaa pitkin perjantaina.